

Ramsey Nasr speelt Jude

Ivo van Hove wil best kwijt wie straks welke rol gaat spelen in zijn toneelbewerking van *Een klein leven* (naar Hanya Yanagihara's bestseller *A Little Life*, zie foto): Willem, de vriend met wie Jude uiteindelijk een relatie krijgt, wordt gespeeld door

Maarten Heijmans. Majd Mardo speelt kunstenaar JB en gastacteur Mandela Wee Wee architect Malcolm. Hans Kesting speelt alle mannen die Jude kwaad doen tijdens zijn leven. De rol van Jude wordt gespeeld door Ramsey Nasr.

TONEEL Niet Hollywood maar Amsterdam verbeeldt voor het eerst het trieste verhaal uit Yanagihara's bestseller *Een klein leven*

Wereldprimeur: op verzoek van de schrijver brengt Ivo van Hove de toneelversie van 'A Little Life'.

Toneelgroep Amsterdam heeft als eerste de rechten verworven voor een toneelbewerking van de wereldwijde bestseller *Een klein leven* (*A Little Life*, 2015) van de Amerikaans-Hawaïaanse auteur Hanya Yanagihara. Regisseur Ivo van Hove en dramaturg Koen Tachelet bewerken het boek voor toneel. De voorstelling *Een klein leven* gaat op 23 september in première, in de regie van Van Hove. Toneelgroep Amsterdam, tegenwoordig met de Stadschouwburg Amsterdam gefuseerd tot Internationaal Theater Amsterdam (ITA), heeft de wereldprimeur.

Een klein leven is het verhaal van vier vrienden in New York: Willem, JB, Malcolm en Jude, waarbij de tragische Jude centraal staat. Seksueel misbruik, automutilatie, depressie en suïcidale gevoelens tekenen zijn leven. Ondanks de onbaatzuchtige toewijding van zijn vrienden lukt het Jude niet zijn trauma's te verwerken – hij is innerlijk te zeer vernield. Diepe afgronden worden gevolgd door kleine, hartroerende lichtpuntjes, maar uiteindelijk is Jades ondergang onvermijdelijk.

A Little Life werd in 2015 genomineerd voor de Man Booker Prize en de National Book Award. NRC en de *Volkskrant* gaven het boek bij de Nederlandse verschijning elk vijf sterren.

Van Hove noemt het 'een geweldige catch'. In 2015 toen het boek pas was verschenen, kreeg hij het van drie verschillende mensen cadeau, vertelt hij, met de mededeling: 'Dit móet je lezen, dit is echt iets voor jou.' De rechten – ook die voor film en tv – bleken reeds in handen te zijn van een grote Amerikaanse producent, bij wie Van Hove belangstelling liet blijken.

Toen vond hij niet veel later een vierde exemplaar op zijn bureau, met binnenin een persoonlijke boodschap van de auteur. Van Hove: 'Ze schreef: 'Het zou voor mij een grote eer zijn als jij mijn boek op toneel wilde brengen.' Yanagihara kende Van Hoves werk uit New York, ze had onder meer zijn Broadwayvoorstel-

Van links af: Mandela Wee Wee, Ramsey Nasr, Maarten Heijmans en Majd Mardo.

Foto Jan Versweyveld

ling *The Crucible* gezien. Diverse ontmoetingen volgden, waarin Van Hove uitgebreid zijn visie op het boek presenteerde. 'Het kostte behoorlijk wat overredingskracht. Yanagihara is zeer voorzichtig en dat begrijp ik wel, want dit is de eerste keer dat zij haar kindje uit handen geeft.'

Van Hove noemt het boek een onverbidelijke pageturner. 'Je móet

'Het onheil in het verhaal is een sluipend gif. Je wordt meegezogen in iets waarin je niet wilt worden meegezogen'

doorlezen, of je nu wilt of niet. Yanagihara deelt niet ineens een grote dreun uit, maar stapelt subtiel maar meedogenloos het ene drama op het volgende. Het onheil is een sluipend gif.

'Je wordt meegezogen in iets waarin je niet wilt worden meegezogen: systematisch seksueel misbruik, een levenslang trauma – en de onvermijdelijke consequenties daarvan, fysiek en emotioneel.' Jude leeft voor altijd in het moment van zijn trauma. 'Zelfs de grenzeloze vriendschap die hem ten deel valt en zijn uiteindelijk liefdevolle relatie kunnen zijn wonden niet genezen.'

Het is daarmee een behoorlijk zwart en zwaarmoedig boek; een omkering van 'de Amerikaanse droom': niet voor iedereen is een nieuw begin mogelijk, sommige ellende is te groot om te boven te komen. Tegelijk is het volgens Van Hove 'het ultieme boek over echte

vriendschap', en 'een indringend verhaal over mededogen en empathie.'

Hoeveel ITA voor de rechten betaalt, kan Van Hove niet zeggen ('Ik heb nog geen contract gezien'), maar het is in elk geval veel minder dan op de Amerikaanse markt gewoon is, zegt hij. 'Ik heb Yanagihara uitgelegd dat wij zoveel geld niet hebben. Dat zij het ons gunt is gebaseerd op artistiek vertrouwen en enthousiasme over ons plan.'

Hoe het er straks uitziet, houdt hij nog geheim, maar vast staat dat het 'intimistisch drama' wordt, dat zich goeddeels binnenshuis zal afspelen, in de chique New Yorkse loft van topadvocaat Jude. Muziek speelt een belangrijke rol, in de vorm van een strijkkwartet op toneel. Schrijver Yanagihara is 'hoogstwaarschijnlijk' in september aanwezig op de première. **Herien Wensink**